

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 04 września 2025 r.
znak sprawy: DBD.pp.058.19.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacja nr 11728 w sprawie zmiany przepisów dotyczących sposobu szacowania strat w rolnictwie spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z Interpelacją nr 11728 w sprawie zmiany przepisów dotyczących sposobu szacowania strat w rolnictwie spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi, uprzejmie informuję, co następuje.

Zasady szacowania szkód powstałych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych takich jak grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawina w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich jak i zakres protokołu oszacowania szkód - regulują przepisy § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.).

Należy zauważyć, że takie zjawiska atmosferyczne jak np. powódź, huragan czy obsunięcie się ziemi mogą powodować szkody nie tylko w uprawach ale również w zwierzętach czy środkach trwałych.

W aktualnym stanie prawnym, dzięki uniwersalności obowiązującego wzoru protokołu, zawiera on informacje zarówno o produkcji roślinnej, zwierzęcej jak i środkach trwałych.

Dane zawarte w protokołach pozwalają na oszacowanie strat w całym gospodarstwie i dostosowanie pomocy do potrzeb poszkodowanych producentów rolnych.

Ma to szczególne znaczenie w przypadku występowania gwałtownych zjawisk atmosferycznych takich jak np. ubiegłoroczna powódź w związku z którą wprowadzono stan klęski żywiołowej. Dzięki uniwersalności obowiązującego wzoru protokołu komisje powołane przez wojewodów mogły bez zbędnej zwłoki przystąpić do szacowania szkód i na podstawie tych protokołów były uruchamiane kolejne formy pomocy dla poszkodowanych producentów rolnych.

Celem ujednoczenia szacowania szkód przez komisje w całym kraju, protokół oszacowania szkód sporządza się wyłącznie na formularzu udostępnionym na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w zakładce „Niekorzystne zjawiska atmosferyczne - pomoc” pt. „Wzór protokołu szacowania szkód z danymi do stosowania w 2025 r. – NZA”. Natomiast w przypadku, gdy producent rolny posiada własne kompletne dane w zakresie produkcji roślinnej oraz zwierzęcej należy wybrać „Wzór protokołu szacowania szkód bez danych do stosowania w 2025 r. - NZA”.

Zostały również opracowane i udostępnione na stronie Ministerstwa Wytyczne dla Komisji powołanych przez Wojewodę dotyczące ogólnych zasad szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę lub suszę w środku trwałym.

Uwzględniając powyższe, protokół oszacowania szkód sporządzany jest dla całej produkcji rolnej prowadzonej w gospodarstwie rolnym oraz oddzielnie dla produkcji roślinnej i zwierzęcej, niezależnie od tego czy szkody wystąpiły wyłącznie w uprawach, czy również w produkcji zwierzęcej. Zgodnie z powyższym protokołem w przypadku wystąpienia szkód w uprawach paszowych, szkody te uwzględniane są

przy obliczaniu dochodów z produkcji roślinnej i drugi raz przy obliczaniu dochodu z produkcji zwierzęcej.

W protokole oszacowania szkód powstałych w gospodarstwie rolnym w wyniku wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, sporządzanym przez komisje powoływane przez wojewodę, kwota utraty dochodu może zostać zwiększona o inne koszty poniesione przez producenta rolnego. Do kosztów poniesionych w związku z wystąpieniem szkód można zaliczyć np. koszty związane z zakupem pasz, o ile ten zakup wynika z ujemnego bilansu paszowego w gospodarstwie rolnym spowodowanego szkodami powstałymi w wyniku i niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Ponadto w przedmiotowym protokole wprowadzony jest dodatkowo algorytm pozwalający uchwycić wpływ szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi w produkcji roślinnej na utrzymywaną w gospodarstwie rolnym produkcję zwierzęcą dla której rośliny te są podstawowym źródłem żywienia.

Standaryzacja ta ma na celu zapewnienie równego traktowania podmiotów oraz ułatwienie analizy i weryfikacji danych przez odpowiednie organy administracyjne. Dokumenty te stanowią niezbędną podstawę do dalszych działań pomocowych, w tym ewentualnego uruchomienia środków wsparcia finansowego.

Ważne jest rozróżnienie i jednocześnie rozdzielanie istoty samego oszacowania szkód powstałych w wyniku niekorzystnych zjawisk od warunków udzielania pomocy finansowej.

Pomoc udzielana producentom rolnym, w tym z tytułu wystąpienia w ich gospodarstwie szkód spowodowanych wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych musi być zgodna z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi pomocy publicznej, w tym:

- a) wytycznymi w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich ((2022/C 485/01) (Dz. Urz. UE.C Nr 485, str. 1) oraz
- b) rozporządzeniem Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE.L Nr 327, str. 1),

- c) albo pomoc musi być udzielana w formule de minimis zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 9, z późn. zm.).

Zgodnie z powyższymi przepisami (lit. a i b) państwa członkowskie mogą udzielać pomocy na naprawienie szkód spowodowanych przez niekorzystne zjawisko klimatyczne porównywalne z klęską żywiołową tj. niekorzystne warunki pogodowe, takie jak: mróz, burza i grad, lód, ulewny lub długotrwały deszcz lub poważna susza, które niszczą, w przypadku sektora rolnego, ponad 30 % średniej produkcji.

Komisja Europejska w piśmie z dnia 18 sierpnia 2023 r. przedstawiła stanowisko zgodnie z którym dla celów określenia wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego porównywalnego do klęski żywiołowej, o którym mowa w art.2 pkt 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, **przy określaniu średniej produkcji można zastosować rozróżnienie na sektor upraw i zwierząt.**

Uwzględniając powyższe oraz liczne wnioski organizacji rolniczych pomoc w związku z wystąpieniem szkód w uprawach rolnych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych od 2023 r. skierowana jest do tych producentów rolnych, w których gospodarstwach szkody wynoszą **powyżej 30% średniej rocznej produkcji roślinnej.**

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów